

Východočeské muzeum v Pardubicích

MUZEUM

pro školy

nabídka výukových programů
na 1. pololetí školního roku 2026/2027

PANELÁKOV

Termín a místo konání: od 2. 2. 2026 do 18. 12. 2026 ve výstavě *Život na sídlišti*, výstavní sály čp.2

Rád/a tvoříš a navrhuješ vlastní města a okolí domů? Víš, že třetina lidí dodnes bydlí v panelových domech? Společně si vysvětlíme, jak se panelová sídliště stavěla a proč bylo potřeba postavit hodně bytů najednou. Prozkoumáme, jak se na sídlištích dříve bydlelo a co všechno muselo kolem domů vzniknout. Samozřejmě nesmíme zapomenout na školu! Zjistíme, kde se dříve nakupovalo a proč v obchodech někdy chyběly dobroty. A nakonec si vyzkoušíme stát ve frontě jako za starých časů!

Cílová skupina: 1. stupeň ZŠ

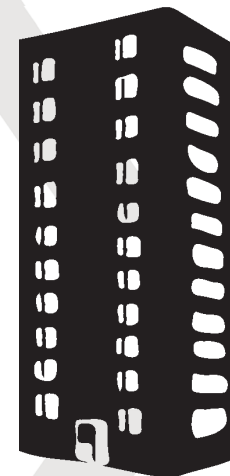
Délka programu: 60 min.

Klíčová slova: sídliště, panelové domy, bydlení, bytová kultura, urbanismus, Pardubice, každodennost, tvoření

Výstupy – žák: orientuje se v místě bydliště, v jednoduchém plánu města, porovná způsob života, řídí se zásadami bezpečného chování, rozpoznává linie, tvary a objekty, v tvorbě je uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání, interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, pracuje podle předlohy, jednoduchého náčrtu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk a svět práce

Tematický okruh: Místo, kde žijeme, Lidé a čas, Člověk a jeho zdraví, Výtvarná výchova, Konstrukční činnosti

ŽIVOT ZA SOCÍKU

Termín a místo konání: od 2. 2. 2026 do 18. 12. 2026 ve výstavě *Život na sídlišti*, výstavní sály čp. 2

Vraťte se zpátky v čase do období vzniku pardubických sídlišť! Dozvíte se, jak se sídliště stavěla a plánovala, a sami si vyzkoušíte roli urbanistů. Společně nahlédneme do každodenního života školáků i dospělých. Zjistíme, kde se nakupovalo a jak fungovaly obchody v době nedostatku zboží. Vystojíme si frontu a možná si domů odneseme i „něco navíc“.

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ (8.–9. třída), SŠ

Délka programu: 60 min.

Klíčová slova: sídliště, panelové domy, urbanismus, Pardubice, každodennost, socialismus, design, architektura, bytová kultura, soudobé dějiny

Výstupy – žák: orientuje se na časové ose a historické mapě, vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly po roce 1948, prokáže základní orientaci v problému komunistického režimu v Československu, zhodnotí a porovná s dnešní dobou každodenní život v komunistickém Československu, kriticky přistupuje k informacím a vyjádří svůj postoj k působení propagandy na chování lidí, interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků, komunikuje otevřeně a pravdivě.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a svět práce, Doplňující vzdělávací obory

Vzdělávací obor: Dějepis, Výchova k občanství, Výtvarná výchova, Design a konstruování, Etická výchova, Občanský a společenskovědní základ, Geografie, Výtvarný obor

OD STŘELNÉHO PRACHU K SAMOPALU

Termín a místo konání: od 15. 6. 2026 do 29. 1. 2027 ve výstavě *Příběhy palných zbraní, Kaňkův sál a Malý gotický sál*

Víte, jak fungovala mušketa nebo jiné palné zbraně, které znáte z filmů a počítačových her? Přijďte si prohlédnout a osahat reálné historické zbraně, zjistit, jak se nabíjely a fungovaly, a pochopit, proč palné zbraně zásadně proměnily válčení, společnost i technologický pokrok lidstva. A zamyslíme se nad tím, kolik by asi vážil hráč, který by ve svém inventáři měl šest zbraní najednou.

Cílová skupina: 8.–9. třída ZŠ, SŠ

Délka programu: 60 minut

Klíčová slova: palné a chladné zbraně, bitva, voják, válčení, technologický pokrok

Výstupy – žák: seznámí se s technickým pokrokem lidstva prostřednictvím mechanismů palných zbraní, vyzkouší si manipulaci s těmito zbraněmi a zjistí, že vývoj zbraní nesouvisel pouze s válkou, ale také s vývojem samotné společnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

VYTVOŘ SI ERB A STAŇ SE RYTÍŘEM

Termín a místo konání: celoroční program v expozici *Pernštejnská rezidence*

Znáte jednotlivé části erbů? Nebo dokonce heraldické zákonitosti? Chcete se s těmito pojmy zábavnou, ale poučnou formou seznámit v prostředí pernštejnského paláce? A co takhle umět si vyrobit dokonce svůj erb a ten neváhat použít v „boji“? Díky tomuto programu se žáci v autentickém prostředí zámekského paláce seznámí se základy heraldiky pomocí výtvarných prostředků, storytellingu a hry.

Cílová skupina: 1.–6. třída ZŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Klíčová slova: erb, heraldika, legenda, rodové zvíře, Pernštejnové, rodová linie

Výstupy – žák: seznámí se s rodovou legendou Pernštejnů, vyzkouší si vytvořit svůj vlastní erb, ponoří se na krátkou chvíli do heraldických zákonitostí

ZA ČEST A SLÁVU! Rytíř a jeho erb

Termín a místo konání: celoroční program v expozici *Pernštejnská rezidence*

Napadlo vás, že erby v knížkách, filmech i počítačových hrách většinou nevznikly náhodně, ale vycházejí z předem stanovených pravidel historické vědy zvané heraldika? Znáte erby Bradavické školy nebo Pána prstenů? Společně se naučíme číst význam „heraldického jazyka“, kde každý erb v našem zámku vypráví svůj vlastní příběh. Rozeznáme jednotlivé části erbů a nakonec se zaměříme na postavu, pro kterou byl erb nedílnou součástí života – na rytíře!

Cílová skupina: 6.–9. třída ZŠ, SŠ / **délka:** 60–90 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Výchova k občanství – člověk jako jedinec, podobnost a odlišnost lidí

Klíčová slova: erb, heraldika, rytíř, symbol, rodová linie

Výstupy – žák: dokáže rozeznat základní principy heraldiky, části erbů a jejich dělení, seznámí se s identitou rytíře a historickým kontextem dané doby

DEJ SI POZOR NA ZUBRA

Termín a místo konání: celoroční program v prostorách *zámku*

Víte, jak se pozná velký příběh? I když ho někdo dovypráví, tak příběh stále žije. Legenda o zubrovi taková je. Během programu zažijete vyprávění o velké odvaze Vojtěcha. Zjistíte, jak se to stalo, že zubr je erbovním znakem Pernštejnů.

Cílová skupina: MŠ a 1.–3. třída ZŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Dítě a svět, Dítě a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Klíčová slova: legenda, zubr, příběh, odvaha, erbovní znak, Pernštejnové

Výstupy – žák: díky aktivnímu zapojení do příběhu prožije nelehký lov zubra, zjistí, zda má odvahu a sílu, důležitá bude i spolupráce s kamarády, pochopí pojem legenda a erbovní znak

KRÁSA SKLA

Termín a místo konání: celoroční program v expozici *moderního skla*

S.K.L.E.M. – SVĚT KRÁSY, LEHKOSTI, ELEGANCE, MAGIE

Zapojte všech pět smyslů a poznejte sklo. Zjistíte tak nejen krásu skla odhalitelnou očima, ale také chuť, zvuky a vůni skla! Program je pojatý formou prožitkové pedagogiky, tedy i naši nejmenší návštěvníci si dokážou poradit s úkoly, spojit si pocity a vzpomínky z návštěvy muzea s určitým předmětem a tvarem a tím si je lépe zapamatovat.

Cílová skupina: MŠ a 1. stupeň ZŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Dítě a svět, Dítě a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura

Klíčová slova: sklo, pět lidských smyslů, exponát, vitráž

Výstupy – žák: pozná sklo za pomoci všech pěti smyslů, získá informace o moderním skle přímo v expozici a sám si vyzkouší vyrobit svůj vlastní exponát

ŽIVOST SKLA

Termín a místo konání: celoroční program v expozici *moderního skla*

S.K.L.E.M. – SVĚT KRÁSY, LEHKOSTI, ELEGANCE, MAGIE

Vstupte do unikátního světa této hmoty. Sklo, potažmo vybrané exponáty pro vás budou představovat reálné ukázky, kde si ověříte některé fyzikální zákonitosti – např. lom světla, propustnost světla či jiné. Čeká vás i malý kvíz a několik hokusů pokusů.

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ a SŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura

Klíčová slova: sklo, fyzikální vlastnosti, exponát, lom světla, propustnost světla

Výstupy – žák: seznámí se v reálném prostoru s některými fyzikálními jevy, které sklo definují, naučí se orientovat v expozici při vyhledávání odpovědí do znalostního kvízu

VOJENSTVÍ A OPEVNĚNÍ V DOBĚ PERNŠTEJNŮ

Termín a místo konání: celoroční program v expozici Pernštejnská rezidence

Tušíte, jak ohromná byla pernštejnská zbrojnice v Pardubicích v polovině 16. století? Přijďte si ji prohlédnout, než ji Pernštejnové úplně rozprodají! Osaháte si tehdejší palné zbraně, jako jsou ručnice a hákovnice. Poznáte i zbraně chladné a vyzkoušíte si ochrannou zbroj. Jakým způsobem byste se vybavili do boje za svého panovníka? A jak sloužily Pernštejnům obranné valy? Vyzkoušejte, jací byste byli střelci!

Cílová skupina: 4.–9. třída ZŠ, SŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: Pernštejnové, renesance, válečnictví, zbrojnice, palné a chladné zbraně, obranné valy

Výstupy – žák: seznámí se s pernštejnskou zbrojnicí, vyzkouší si manipulaci s ručnicí a hákovnicí

MALÍ STAVITELÉ ANEB JAK SE ZA PERNŠTEJNŮ STAVĚLO

Termín a místo konání: celoroční program v expozici Pernštejnská rezidence

Víš, co musí umět stavitel? A jak probíhala výstavba pardubického zámku? Přijď poznat a zjistit, jak se stavělo za Pernštejnů! Zapoj svou tvořivost a můžeš si postavit i vlastní město!

Cílová skupina: MŠ, 1–3. třída ZŠ / **délka:** do 75 minut

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost, Dítě a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: pardubický zámek, rod Pernštejnů, gotika, renesance, stavitelství, domy, město

Výstupy – žák: seznámí se s historií pardubického zámku a jeho stavebním vývojem, s rodem Pernštejnů, aktivně se zapojí do role architekta

OD GOTIKY PO RENESANCI

Termín a místo konání: celoroční program v expozici Pernštejnská rezidence

Rod Pernštejnů a pardubický zámek k sobě neodmyslitelně patří. Vraťte se s námi do minulosti a podívejte se, jak vypadal zámek v 15. a 16. století! Zjistíte, co se tenkrát dělo nejen na zámku, ale i v historickém jádru Pardubic. Mimo jiné se dozvíte, jaké prvky architektury byly v té době trendy. Víte co je iluzivní malba, lomený oblouk nebo sgrafito? Jakým způsobem architekt pracuje s perspektivou? Přijďte si zahrát na architekty!

Cílová skupina: 4.–9. třída ZŠ, SŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a kultura

Klíčová slova: pardubický zámek, Pernštejnové, architektura, gotika, renesance

Výstupy – žák: seznámí se s historií pardubického zámku a rodem Pernštejnů, aktivně se zapojí do práce architekta a pozná základní architektonické pojmy

POKLADY PARDUBICKÉHO ZÁMKU

Termín a místo konání: celoroční program v numismatické expozici Peníze si do hrobu nevezmeš

Nejmenším návštěvníkům představíme dva z mnoha pokladů expozice – denárový poklad století z Chýště a poklad pasáčka Jana. Vysvětlíme si pojem drahý kov, určíme si motivy mincí pokladu – ruka, kříž, Kristus, kostel, zorientujeme se na mapě. U pasáčka Jana si řekneme, jak bychom se zachovali my na místě Honzíka (věkově stejný chlapec), povíme si o vlastnostech poctivost, skromnost a jejich protikladech.

Cílová skupina: MŠ, 1. stupeň ZŠ / **délka:** 75 minut

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost, Dítě a svět, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: poklad, hodnota peněz, mince, zlato, stříbro, pokladnice, trezor, poctivost, chamtivost, skromnost

Výstupy – žák: seznámí se s pojmy poklad, hodnota peněz, tvary a znaky, které byly na mincích vyobrazeny, sám si vytvoří pokladničku

O POKLAD SV. VÁCLAVA

Termín a místo konání: celoroční program v numismatické expozici Peníze si do hrobu nevezmeš

Představte si, že mince i bankovky nám mohou vyprávět příběhy – a ne ledajaké. Věděli jste třeba, že svatý Václav je odedávna ústřední postavou českých mincí? Nevěděli? Tak to s námi pojďte zjistit do nově otevřené numismatické expozice. Nejen, že se tu dozvíte spoustu zajímavých informací o vývoji naší měny, ale uvidíte také denárový poklad. A dokonce si můžete vyrazit vlastní minci!

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: peníze, mince, poklad, sv. Václav, české země, lichva, denár

Výstupy – žák: získá základní vědomosti o sv. Václavu, svatováclavské legendě a její tradici v českých zemích a seznámí se s vývojovými etapami českých platidel v průběhu existence české státu

TAJNÝ KRYT

Termín a místo konání: celoroční program v krytu CO

Vydejte se do tajného krytu vybudovaného v době studené války v zámeckém valu! V případě útoku nepřítele nebo zasažení města radioaktivním spadem mělo z jeho podzemních prostor krajské velitelství civilní obrany řídit záchranné práce. Na vlastní oči uvidíte, jak se lidé v takovém případě mohli z krytu dorozumívat s okolím, jak naftový generátor vyráběl elektrický proud a vyzkoušíte si, co obnášelo ručně udržovat v chodu filtraci vzduchu. V krytu je celoročně teplota mezi 12 až 15°C, nezapomeňte tedy na přiměřené oblečení.

Cílová skupina: 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: civilní obrana, kryt, studená válka, radioaktivita

Výstupy – žák: se seznámí s obdobím tzv. studené války, s významem civilní obrany a s úkoly, které mělo krajské velitelství zde v Pardubicích

Výukové programy v muzeu probíhají od pondělí do pátku od 8:00 do 15:00 hodin.

Objednávky provádějte nejméně týden předem.

Objednávku lze telefonicky nebo e-mailem zrušit nejpozději jeden den předem.

Cena: MŠ 40 Kč/dítě, ZŠ a SŠ 50 Kč/žák, 2 osoby pedagogického doprovodu zdarma

Tajný kryt je cena 60 Kč/žák a max. počet žáků na program snížen na 20.

Počet žáků: max. 30 žáků

Více informací: www.vcm.cz/pro-skoly

Kontaktní osoby:

Mgr. Jan Krčál, 702 118 483

Mgr. Petra Štěpánová, 601 693 160

Bc. Eliška Dostálová, 737 151 543

email: edukace@vcm.cz

Zřizovatelem
Východočeského muzea
je Pardubický kraj

MINISTERSTVO
KULTURY